

Sygn. akt *XVC 424/15*

Gdańsk, dnia 15 września 2015 r.

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Sąd Okręgowy w Gdańsku XV Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSO Weronika Klawonn

Protokolant: st. sekr. sąd. Magdalena Florian

po rozpoznaniu w dniu 15 września 2015 r. na rozprawie

sprawy z powództwa (...)z siedzibą w K.

przeciwko Przedsiębiorstwu Usługowo-Handlowemu (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością, Z. Z., E. Z.,

o zapłatę,

1. oddała powództwo,

2. zasądza od powoda (...) z siedzibą w K. solidarnie na rzecz pozwanych Z. Z. i E. Z. kwotę 7200 zł. (siedem tysięcy dwieście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

STANOWISKA STRON

Stanowisko powoda (...)w K.

Żądanie

Pozwem z dnia 29 stycznia 2015 r. (k. 2-4) powód (...)w K. domagał się w postępowaniu upominawczym zasądzenia od pozwanych solidarnie Przedsiębiorstwa Usługowo-Handlowego (...) Sp. z o. o. z siedzibą w B., Z. Z. i E. Z. na rzecz powoda kwoty 203.466,64 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości trzykrotności stopy kredytu lombardowego NBP liczonymi od kwoty kapitału 109.723,88 zł od dnia następnego po dniu cesji, tj. od dnia 19 grudnia 2013 roku do dnia zapłaty, wraz z kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz uiszczonej opłaty od pełnomocnictwa w wysokości 17,00 zł.

Podstawa faktyczna żądania

W dniu 18 grudnia 2008 roku Bank (...) S. A. z siedzibą we W. zawarł z pozwanym Przedsiębiorstwem Usługowo-Handlowym (...) Sp. z o.o. reprezentowanym przez Prezesa Zarządu Z. Z. umowę o kredyt w rachunku bieżącym nr (...) w wysokości 220.000,00 zł. Umowa ta została poręczona w dniu 18 grudnia 2008 roku przez Z. Z. i E. Z..

Wobec niedotrzymania przez pozwanych warunków określonych w umowie kredytodawca wystawił przeciwko pozwanym w dniu 1 czerwca 2010 roku bankowy tytuł egzekucyjny nr (...), któremu w dniu 28 lipca 2010 roku została nadana klauzula wykonalności przez Sąd Rejonowy w Tczewie. Po czym na podstawie ww. tytułu wykonawczego z wniosku pierwotnego wierzyciela toczyło się postępowanie egzekucyjne przed Komornikiem Sądowym przy Sądzie Rejonowym w Tczewie A. Z. w sprawie o sygn. akt (...)umorzone następnie postanowieniem z dnia 28 lutego 2014 roku.

Pismem z dnia 18 grudnia 2013 roku pozwany Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe (...) Sp. z o. o. z siedzibą w B., reprezentowany przez poręczyciela Z. Z., uznał swoje zobowiązanie, przedkładając harmonogram deklarowanych spłat, których jednakże nie uścił.

Przedmiotowa wierzytelność na skutek umowy przelewu wierzytelności zawartej w dniu 18 grudnia 2013 roku została zbyta przez Bank (...) S. A. na rzecz powoda (...) z siedzibą w K..

Pismami z dnia 10 lutego 2014 roku oraz 23 stycznia 2015 roku powód skierował do pozwanych zawiadomienia o cesji wierzytelności oraz wezwania do zapłaty celem polubownego zażegania sporu.

Na żadaną kwotę 203.872,44 zł. składają się:

- należność główna w wysokości 109.723,88 zł,
- odsetki karne naliczone za opóźnienia w spłatach zobowiązania przez pierwotnego wierzyciela w wysokości 85.784,03 zł,
- odsetki umowne naliczone przez pierwotnego wierzyciela do dnia cesji wierzytelności w wysokości 7.958,73 zł
- koszty w wysokości 405,80 zł.

W dniu 16 marca 2015 roku Sąd Okręgowy w Gdańsku wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym (k. 88), w którym zasądził zgodnie z żądaniem pozwu.

Stanowisko pozwanych

W sprzeciwie od ww. nakazu zapłaty (k. 94-94v) pozwani Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w B., reprezentowany przez prokurenta Z. Z., Z. Z. osobiście i E. Z. osobiście wnieśli o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda solidarnie na ich rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwani zakwestionowali powództwo zarówno co do zasady jak i wysokości, Pozwani podnieśli zarzut przedawnienia całości roszczenia poprzednika prawnego powoda i powoda, gdyż upłynął już 3-letni termin na ich dochodzenie liczony od dnia wymagalności, zaś ani powód ani Bank (...) S. A. nie podjęli skutecznych czynności w celu przerwania lub zawieszenia biegu terminu przedawnienia.

Oświadczenie występującego w roli prokurenta firmy (...) z dnia 18 grudnia 2013 roku nie przerwało biegu terminu przedawnienia, gdyż zostało ono złożone po upływie okresu przedawnienia, a ponadto zostało złożone wobec adresata, który nie był wierzycielem. Oświadczenie doszło do adresata już po przeniesieniu na powoda wierzytelności dochodzonej pozwem.

Pozwani zakwestionowali uprawnienie wierzyciela do naliczania odsetek umownych i karnych za opóźnienie i ich wysokości. Postanowienia umowne w tym zakresie są sprzeczne z bezwzględnie obowiązującymi przepisami prawa,

Spółka (...) S. A. w S. zapłacił za pozwanego jako poręczyciel kredytowy poprzedniemu wierzycielowi kwotę 114.062,82 zł tytułem wierzytelności dochodzonej pozwem.

PODSTAWA FAKTYCZNA WYROKU

W dniu 18 grudnia 2008 roku pozwany Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe (...) Sp. z o. o., reprezentowany przez Prezesa Zarządu Z. Z., zawarł z Bankiem (...) S. A. z siedzibą we W. umowę o kredyt w rachunku bieżącym nr (...) do wysokości 220.000,00 zł.

Zgodnie z § 3.07 kredytobiorca zobowiązał się dokonać ostatecznej spłaty wykorzystanego kredytu do dnia 15 grudnia 2009 roku.

Zgodnie zaś z § 3.05 umowy, w przypadku niewywiązania się kredytobiorcy z terminowej spłaty kredytu, kredytobiorca miał zapłacić bankowi odsetki od kredytu przeterminowanego oprocentowane według stawki zmiennej, odpowiadającej trzykrotnej wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego.

Zabezpieczeniem kredytu miało być także poręczenie wekslowe Z. Z. i E. Z..

Okoliczności bezsporne, a także dowód: umowa o kredyt w rachunku bieżącym nr (...) z dnia 18.12.2008r. wraz z deklaracjami poręczycieli z dnia 18.12.2008r. – k.58-63v

W dniu 1 czerwca 2010 roku, wobec niedotrzymania warunków określonych w umowie, kredytodawca Bank (...) S. A. wystawił bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) przeciwko pozwanym Przedsiębiorstwie Usługowo-Handlowym (...) Sp. z o. o., Z. Z. i E. Z..

Postanowieniem Sądu Rejonowego w Tczewie w sprawie o sygn. akt I Co 2735/10 nadano w dniu 28 lipca 2010 roku ww. bankowemu tytułowi egzekucyjnemu została nadana klauzula wykonalności.

Okoliczności bezsporne, a także dowód: bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) – k.64 i k. 120v, postanowienie SR w Tczewie sygn. akt I Co 2735/10 – k. 65 i k. 121

Na wniosek ówczesnego wierzyciela Banku (...) S. A., na podstawie ww. tytułu wykonawczego, Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Tczewie A. Z. prowadził postępowanie egzekucyjne przeciwko pozwanym w sprawie o sygn. akt (...), które zostało umorzone postanowieniem z dnia 28 lutego 2014 roku na wniosek ówczesnego wierzyciela.

Dowód: postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Tczewie z dnia 28.02.2014r. sygn. akt (...)– k. 68-69 i k. 118-118v

W dniu 18 grudnia 2013 roku Bank (...) S.A. zbył w drodze umowy cesji wierzytelności na rzecz (...)z siedzibą w K. wierzytelność wynikającą z umowy z dnia 18 grudnia 2008 roku o kredyt w rachunku bieżącym nr (...), obejmującą roszczenie o należność główną, odsetki umowne skapitalizowane przez bank oraz skapitalizowane do dnia cesji odsetki karne.

Dowód: umowa przelewu wierzytelności z dnia 18.12.2013r. wraz z załącznikami k. 12-32

Pismem z dnia 18 grudnia 2013 roku pozwany Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe (...) Sp. z o. o., reprezentowany przez prokurenta, a zarazem poręczyciela ww. kredytu, pozwanego Z. Z., zwrócił się do Banku (...) S. A. z propozycją ustalenia harmonogramu spłaty zadłużenia w wysokości 110.000,00.

Dowód: pismo z dnia 18.12.2013r. – k. 67 i k. 119

Pismami z dnia 10 lutego 2014 roku powód (...)w K. zawiadomił każdego z pozwanych o dokonaniu cesji wierzytelności wynikających z umowy z dnia 18 grudnia 2008 roku o kredyt w rachunku bieżącym nr (...).

Dowód: zawiadomienia z dnia 10.02.2014r. – k. 70-72, potwierdzenia nadania – k. 73-76

Następnie, powód (...)w K. pismami z 23 stycznia 2015 roku wezwał każdego z pozwanych do zapłaty kwoty 215.352,72 zł tytułem zadłużenia z umowy z dnia 18 grudnia 2008 roku o kredyt w rachunku bieżącym nr (...), na którą składała się kwota należności głównej w wysokości 109.723,88 zł oraz odsetki w kwocie 105.628,84 zł.

Dowód: wezwania do zapłaty z dnia 23.01.2015r. – k. 77-79, potwierdzenia nadania – k. 80-81

OCENA DOWODÓW

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie materiału dowodowego zaoferowanego przez strony niniejszego postępowania. Sąd ocenił wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału (art. 233 § 1 k.p.c.).

Stan faktyczny pozostawał pomiędzy stronami w zasadzie bezsporny, został wykazany dokumentami prywatnymi, które stanowią dowód tego, że osoba, która je podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie art. 245 k.p.c.).

Powód przedłożył szereg dokumentów, w tym umowę kredytową zwaną pomiędzy Bankiem (...) S. A. a pozwanym Przedsiębiorstwem Usługowo-Handlowym (...) Sp. z o. o. z siedzibą w B. (...) wraz z załącznikami w postaci deklaracji poręczenia wekslowego pozwanym Z. Z. i E. Z., bankowy tytuł egzekucyjny wystawiony przeciwko wszystkim pozwanym oraz umowę przelewu wierzytelności.

Sąd nie znalazł podstaw do zakwestionowania prawdziwości, czy autentyczności przedstawionych dokumentów. Tym bardziej, iż na rozprawie w dniu 16 września 2015 roku (k. 139) pełnomocnik pozwanym przyznał, iż nie kwestionuje zawarcia umowy kredytowej z dnia 18 grudnia 2008 roku oraz faktów wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego nadania ww. klauzuli wykonalności, wszczęcia i umorzenia postępowania egzekucyjnego.

Powód nie przedstawił weksli, z których miałyby wynikać poręczenie wekslowe udzielone przez pozwanym Z. Z. i E. Z..

Postanowieniami z dnia 16 września 2015 roku wydanym na rozprawie Sąd odmówił wyrażenia zgody na złożenie pisma przygotowawczego powoda z dnia 23 lipca 2015 roku i zwrócił to pismo w zakresie, w jakim nie zawierało ono wniosków dowodowych, oraz oddalił wnioski pozwanym o przesłuchanie pozwanym w charakterze stron na okoliczność ustalenia, którego długu dotyczyło pismo z dnia 18 grudnia 2013 roku, albowiem pozwanym podnieśli zarzut przedawnienia, który Sąd uznał za zasadny, w związku z czym badania powyższych okoliczności było bezcelowe.

PODSTAWA PRAWNA WYROKU

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Żądanie wobec pozwanym Z. Z. i E. Z.

Z treści uzasadnienia pozwu wynika, że powód wywodzi odpowiedzialność pozwanym Z. Z. i E. Z. ze stosunku poręczenia. Tymczasem umowa kredytu wskazuje na to, że zabezpieczenie następowało przez poręczenie wekslowe na wekslu własnym in blanco kredytobiorcy.

Zgodnie z art. 30 zd. 1 ustawy – Prawo wekslowe, zapłatę weksla można zabezpieczyć poręczeniem wekslowym (awal) co do całości sumy wekslowej lub co do jej części. Zobowiązanie poręczyciela wekslowego ma charakter abstrakcyjny, niezależny od łączących strony stosunków kauzalnych. Skutki tego zobowiązania reguluje wyłącznie Prawo wekslowe.

W myśl art. 31 poręczenie wekslowe umieszcza się na wekslu lub na przedłużku.

Powstanie zobowiązania z tytułu poręczenia wekslowego związane jest więc podobnie jak zobowiązania trasata (wystawcy weksla własnego) z podpisaniem i wręczeniem weksla i jest ściśle związane z tym dokumentem.

Tymczasem w niniejszym postępowaniu powód nie przedłożył dokumentu weksla zawierającego poręczenie wekslowe pozwanym. Nie wykazał zatem, aby zobowiązanie to powstało.

Dlatego też Sąd powództwo w tym zakresie oddalił.

Żądanie wobec pozwanego PHU (...) sp. Zo.o.

Sąd uznał za zasadny zarzut przedawnienia roszczenia.

Zgodnie z art. 118 k.c. jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej – 3 lata.

Ze względu na to, że poprzedni wierzyciel – bank oraz pozwany Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe (...) Sp. z o. o. z siedzibą w B. (...) są przedsiębiorcami, udzielony kredyt związany był z prowadzoną działalnością gospodarczą, roszczenia wynikające z tytułu niespłaconego kredytu, w tym odsetek, przedawniają się po upływie 3 lat od dnia wymagalności.

Wobec powyższego, istotnym było ustalenie terminu, od którego zaczynało w niniejszej sprawie biec przedawnienie

Art. 120 § 1 kodeksu cywilnego precyzuje, iż: „Bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Jeżeli wymagalność roszczenia zależy od podjęcia określonej czynności przez uprawnionego, bieg terminu rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stałoby się wymagalne, gdyby uprawniony podjął czynność w najwcześniejszym możliwym terminie”.

Zgodnie z § 3.07 umowy o kredyt z dnia 18 grudnia 2008 roku kredytobiorca – pozwany Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe (...) Sp. z o. o. z siedzibą w B. (...) zobowiązał się dokonać ostatecznej spłaty wykorzystanego kredytu do dnia 15 grudnia 2009 roku, tak więc od dnia następnego, tj. od dnia 16 grudnia 2009 roku 3-letni termin przedawnienia rozpoczął swój bieg.

W związku z powyższym, wobec twierdzeń pozwu, Sąd musiał dokonać ustaleń i oceny, czy w niniejszej sprawie doszło do przerwania biegu terminu przedawnienia, jak to podnosił powód.

Zgodnie z art. 123 § 1 pkt. 1, pkt 2 i pkt 3 k.c., bieg przedawnienia przerywa się:

- 1) przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia;
- 2) przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje,
- 3) przez wszczęcie mediacji,

przy czym czynność ta może być dokonana przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń.

Pierwotny wierzyciel Bank (...) S. A. po wystawieniu w dniu 1 czerwca 2010 roku bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...), wniósł do Sądu Rejonowego w Tczewie o nadanie ww. tytułowi klauzuli wykonalności, co tenże Sąd uczynił postanowieniem z dnia 28 lipca 2010 roku w sprawie I Co 2735/10, tym samym przerwany został wówczas bieg terminu przedawnienia. O tej dacie

Jednocześnie, jak ustalił Sąd, prowadzone z wniosku pierwotnego wierzyciela Banku (...) S. A. postępowanie egzekucyjne w sprawie (...) przeciwko pozwanym zostało postanowieniem z dnia 28 lutego 2014 roku umorzone na wniosek wierzyciela. Tak więc, w ocenie Sądu, podzielałoby zapatrywanie wyrażone w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 2015 roku, sygn. Akt III CZP 103/14, skutek w postaci przerwania biegu przedawnienia wobec złożenia wniosku o wszczęcie egzekucji został w konsekwencji umorzenia postępowania egzekucyjnego zniweczony.

Bieg terminu przedawnienia należy więc liczyć od 28 lipca 2010 r. tj od postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu.

Wobec powyższego, W ocenie Sądu roszczenie ze stosunku pierwotnego wobec pozwanego Przedsiębiorstwa Usługowo-Handlowego (...) Sp. z o. o. z siedzibą w B. (...) przedawniło się z dniem 28 lipca 2013 roku, tj. po upływie 3 lat od daty nadania klauzuli wykonalności ww. bankowemu tytułowi egzekucyjnemu.

Sąd stwierdził, że skoro podniesiony przez pozwanego przeciwko żądaniu pozwu ww. zarzut przedawnienia okazał się zasadny, nie było potrzeby badania jak też odnoszenia się do pozostałych.

Ponadto, Sąd wskazuje, iż w obliczu powyższego, nie można było uznać, że pismo z dnia 18 grudnia 2013 roku (k. 119), jak twierdził powód, stanowiło skuteczne uznanie długu przez pozwanego (które mogłoby przerwać bieg terminu przedawnienia), albowiem termin ten w dacie tego pisma już upłynął.

Mając powyższe na uwadze, Sąd, w punkcie 1 sentencji wyroku oddalił powództwo w całości.

KOSZTY PROCESU

O kosztach postępowania, Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 zd. 1 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, biorąc pod uwagę, iż powód przegrał sprawę w całości. Jednocześnie, mając na uwadze, iż pomiędzy pozwanymi Z. Z. i E. Z., reprezentowanymi przez profesjonalnego pełnomocnika, istniało współuczestnictwo materialne, Sąd w punkcie II sentencji wyroku zasądził od powoda (...) w K. solidarnie na rzecz tychże pozwanych zwrot kosztów zastępstwa procesowego, które Sąd ustalił zgodnie z treścią § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.j - Dz. U. z 2013 roku poz. 490) na kwotę 7.200,00 zł.